

områder, hvor udpegning/indstilling finder sted efter samme principper.

Ankenævnet må i befolkningens øjne fremtræde som et slags sagkyndigt organ med en indbygget skævhed. Denne skævhed fremkommer derved, at erhvervsorganisationerne udpeger/indstiller en række medlemmer, der ligesom de medlemmer, Miljøstyrelsen udpeger/indstiller, hyppigt har tilknytning til eller besidder lederposter i den kommunale forvaltning. Lederposterne i den kommunale forvaltning udøves i betydeligt omfang under indtryk af de meget erhvervsvenlige prioriteringer, der ligger til grund for kommunalbestyrelsernes beslutninger i miljøsager, og således har disse gennem miljøbeskyttelseslovens levetid gentagne gange vist mangel på evne og vilje til en effektiv administration af loven. Nævnet repræsenterer således tydeligvis en partssagkundskab på forurenersiden og en uafhængig sagkundskab, hvis uafhængighed ikke garanterer mod stærke bindinger til forvaltningsinteresser i første instans. Forslagsstillerne har overvejet at udelukke medlemskab af nævnet for personer ansat i den offentlige miljøadministration m.v., men har afstået herfra, idet problemet formentlig vil blive mindre, når indstillingsretten udformes som angivet i beslutningsforslagets tekst.

Selv om f.eks. Miljøstyrelsen ved udpegningen af sagkyndige hører miljøorganisationerne, er der dermed ikke skabt sikkerhed for, at disse organisationers synspunkter repræsenteres i nævnet. Ved den seneste udpegning af repræsentanter har styrelsen bl.a. udpeget direktøren for Vandkvalitetsinstituttet, der repræsenterer en virksomhed, der har interesser i udfaldet af klagesagen, da instituttet optræder som rådgiver for alle niveauer og interesser i miljøsager.

2. *Kompetence og udpegning af medlemmer*

Miljøankenævnet har kompetence inden for følgende områder:

Miljøbeskyttelsesloven og de love, der henviser til bestemmelserne om Miljøankenævnet i miljøbeskyttelsesloven, f.eks. vandforsyningsloven samt råstofloven, havmiljøloven, by- og landzoneloven, sommerhusloven, kemikalieloven og lov om miljø og genteknologi.

Nævnet er i princippet syv forskellige nævn med hver sin sammensætning alt efter område. Der findes ingen organiseret koordinering af sagsbehandlingen.

Som eksempler på sammensætningen kan nævnes følgende:

På miljølovens område er der tale om sagkyndige medlemmer, der udpeges fra lister udarbejdet af henholdsvis erhvervsorganisationerne og Miljøstyrelsen. Som hovedregel deltager to sagkyndige i nævnsbehandlingen, dog i et vist antal sager fire sagkyndige med lige mange fra hver liste. De sagkyndige medlemmer udpeges i hver enkelt sag af formanden (ankechefen).

Ankenævnet er således på dette område præget af, at de sagkyndige repræsentanter udpeges fra lister udarbejdet af erhvervsorganisationer og Miljøstyrelsen og dermed med en udpræget baggrund hos den ene »part« i sagen, nemlig den part, der gør indgreb i miljøet, mens de modstående interesser skal varetages af Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen skal dog forud for udarbejdelsen af sin liste *rådføre* sig med bl.a. Forbrugerrådet, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund og dermed med repræsentanter for den anden »part« i miljøsagen.

På zonelovens område deltager altid fire medlemmer udpeget efter indstilling fra Kommunernes Landsforening, Amsrådsforeningen, Planstyrelsen og Fredningsstyrelsen i forening samt fra andre særligt interesserede statslige myndigheder.

3. *Kredsen af klageberettigede*

Hvem der er klageberettiget til henholdsvis anden instans (f.eks. til Miljøstyrelsen) og ankenævnet er anført i den lovgivning, der henlægger den endelige administrative afgørelse af en sag til Miljøankenævnet. Bilag 1 angiver kredsen af de klageberettigede efter den nugældende lovgivning.

Lovgivning, der kun tillægger adressaten klageret, er ikke medtaget.

Ud over de i skemaet anførte organisationer har enkeltpersoner og andre klageadgang i det omfang, de må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Navnlig i sager i henhold til miljøbeskyttelsesloven har denne bestemmelse givet anledning til vanskeligheder, idet mange enkeltpersoner har haft vanskeligt ved at dokumentere, at de opfylder det angivne kriterium, der administreres særdeles stramt af nævnet.

For organisationernes vedkommende gælder det samme princip, medmindre de ifølge lovgivningen er tillagt klageadgang. Således afgjorde ankenævnet den 9. april 1986, at Grindsted Miljøgruppe ikke var klageberettiget i en sag om Ribe Amsråds godkendelse af Grindstedværkets produktionsudvidelse. Tilsvarende er kendt i sager fra Grenå, hvor Grenå Miljøforening ikke blev tillagt klageadgang.